

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălătatate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea telegrafului arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 or., — de două ori 12 or., — de trei ori 15 or. rëndul cu literă garmond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

„Arată orbului Brăila.”

III.

Scoalele populare, ce le susțin bisericile (confesiunile) române din patriă, sînt scoale creștine. În toate afacerile, și în întregul lor organism predomină principiile și doctrinele creștinismului, ale evangheliei. Punându-se întrebarea iubirei, noi nici la aceasta nu putem răspunde altfel, decât cu suprema lege a iubirei creștinesci, carea însuși Mântuitorul, a definit-o astfel: „Iubesc pe deaproapele tîu, ca pre tine însuși.”

Mai multă iubire nu se poate pretinde dela om, și nu pretinde mai mult nici fondatorul religiunii și a bisericii noastre.

În special nu pretinde, să iubim mai mult de cât pe noi înșine, pe deaproapele nostru, fie acela samaritan, fie păgân și vameș, fie fariseu sau șovinist.

Principiul acesta al iubirei creștinesci și-a aflat expresiune și în legislațiunea erei Deákiane. Pentru ca în comune cu locuitori de diferite confesiuni (naționalități) pruncii confesiunii în minoritate să nu rămână fără de învățământ, legea erei Deákiane (art. XXXVIII din 1868) prescrie, ca atari prunci, dacă numărul lor nu trece peste 30, să fie primiți și instruiți (afară de doctrina religioasă) în scoala confesională, ce există în comună (§. 45). Întregire umană și înțeleaptă totdeauna!

Esecută însă era nouă acest prescript al legii? Din cele 3000 de scoale române, cari în sensul adevăratei iubiri creștinesci stau totdeauna deschise și pruncilor de rasa maghiară, nu cunoaștem o singură școală, în care să frecventeze prelegările 3 școlari de rasa maghiară; ci ca să se eludă legea, eată cum, purced șoviniștii.

Prin o instrucțiune ministerială din era nouă sînt îndrumați inspectorii regesci de scoale comitatensi a esopera în comune cu locuitori de diferite confesiuni (naționalități), ca acei aparținători la o confesiune, cari susțin deja școală confesională neperfectă („tökéletlen” ??) să cedeze aceasta comunei politice, în care cas greutățile școlii vor căde asupra comunei politice, ba se va pute cere și ajutorul statului. (Instrucțiunea pentru inspectorii de scoale emisă cu ordinațiunea ministerială ddto 2 Septembrie 1876 Nr. 20311, §. 71). „Să le spună inspectorul regiu oamenilor, că dacă nu se vor învoi, se va admonia școala de trei ori și se va închide; și să-i provoace (hívja föl), ca să nu aștepte acele admonieri, ci să se dechiare că sînt învoiți, ca

scoala confesională să se prefacă în sensul §-ului 26 al legii în școală comună.”

Cum exploatează această instrucțiune ministerială unii fanatici nesocotiți ai șovinismului, ne arată unele casuri din comitatul Turda-Arieș unde aușim, că s'au luat protocoale de dechiarațiune spre prefacerea școlii confesionale în școală comună, la cari au participat câte 2—3 indiviși din comuna bisericească interesată, fără ca comuna însăși să fi știut ceva despre întreaga manevră.

Nu reușesc în modul acesta a cuceri o școală română pentru 10—20 prunci maghiari, se ia refugiu la altă manevră. Se fac reprezentațiuni la comitetele administrative comitatense, și de aici la ministru, că în cutare comună împrejurările etnografice recer înființarea unei școlii pe sepele statului. În modul acesta se esoperează de pentru 8 prunci maghiari se înființează școală de stat cu sepe de 800 fl. pe an, deși în aceea comună există școală bună română (Valendorf, Șieu, Sântul, Bărsău, Gărbou și foarte multe altele.)

Nu noi sîntem, ceice nu iubim — după cum dice evanghelia — „pre vrășmașii nostri” și nu noi sîntem aceia, cari nu facem bine „celor ce ne asupresc.” Brațele noastre sînt deschise pentru ei. Pentru ce se feresc de noi?

Pe lângă toată sărăcia noastră facem și bine pentru dînșii. Eată cum:

Legea pentru învățământul popular prescrie, ca spre scopul înființării și susținerii școlilor comunale să se ridice dela locuitorii comunei un adaus de dare de 5% (§. 35). Dacă însă în atare comună susține vre-o confesiune școală confesională, aparținătorii acestei confesiuni nu sînt datori a contribui acele 5%; numai la cazul, dacă pentru școala lor proprie sepează mai puțin decât suma, ce ar căde asupra lor din cele 5%, au de a ajuta cu plusul școala comună. (§. 36, 44.)

Acest prescript al legii, cum se îndeplinește în era nouă?

Pentru ca copilașii nostri să învețe barem a ceti în limba lor maternă caută să susținem modestele noastre școluțe și în comunele, unde s'au înființat școlile pompoase și lucuroase comunale sau de stat — maghiare, cari necum de iubire creștinească, dar nici de dreptate și de lege nu vreau să scie; și a căror învățatori afară de „tolhar rumun, chine Hora” nu știu vorbi o boabă cu pruncii nostri. Stă colibuța lângă palat. Colo 50—80, aici 5—8 școlari. Colo 50—60 fl. sepe, aici 500—600. Și totuși în colibuța e viața și progres la talentații copii de român. Ce se întemplantă? Cu

toate că sepele cu școala noastră sînt îndecit mai mari decât suma celor 5% după darea directă, totuși se storc aceste 5% și de pe noi pe seama școlilor comunale și de stat, pe seama palaturilor. Ca creștini iubitori dăm sumulița aceasta de abia 10—20 fl., pentru că așa scim din tradițiunile străbunilor nostri, că „Bacșișul te scapă și de turc și de tătar.”

Le știu toate aceste și încă multe altele prea bine șoviniștii maghiari, pentru că ei le șes, ei le înscenează, ei le provoacă; și totuși noi sîntem aceia, cari le turburăm apa —!

Ne-am plâns destul cătră frații nostri conlocuitori. Ne-am provocat nunumai la iubirea evanghelică, ci și la legile aduse de ei — fără de noi. Cu ce ne-au mângăiat? „Dacă nu vă place aici, duceți-vă peste Carpați în România!”

Eată dar ce e dorința lor —! În zadar vom încerca să-i capacităm cu evanghelia și cu legea în mână, ei nu vîd, nu aud. Una li-e dorința lor: ca să facem loc — Ciangăilor. *)

Mitru.

Revista politică.

Sibiu, în 26 Octombrie.

Monitorul oficial din Budapesta publică rescripțiile regesci privitoare la guvernorul Fiumei și al litoralului croato-unguresc:

„La propunerea ministrului president unguresc al meu ridic din oficiu pe guvernatorul Fiumei și al litoralului unguresc croat, contele Géza Szapáry, la cererea lui proprie pe lângă recunoștința escelentelor servii prestare în această calitate.

Dat în Gödöllő, 1 Noembrie 1883.

Franz Iosef m. p.

Coloman Tisza m. p.

Totodată publică și decretul de denumire al contelui Augustin Zichy de guvernator în locul lui Szapáry, și decretul, prin care cest din urmă se denumesc de marșal de curte în locul decedatului Georgiu Festetics.

Ministru de esterne al României, dl Stourdza, în zilele aceste a petrecut mai îndelungat în Viena. Acest incident s'a discutat mult de cătră diarele ambelor țări, atribuindu-i-se însemnătate politică. Cu privire la acest incident cetim în diarul „Pester Lloyd”, dela 6 Noembrie următoarele:

*) Morala întregii afaceri e: că pe Ciangăi nici cu plăcinte nu-i pot ține aici, pre noi nici cu furca nu ne pot scoate de aici.

Red.

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CAILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franțozesce de E. B.)

(Urmare).

— Tot să mai păzesc pe Italianul? Mi s'a urit.

— Ba nu, tu ai să vii cu noi la castelul vechiu.

— A! ce să facem acolo?

„Apoi celălalt răspunde ceva, ce noi n'am înțeles și ce nici nu ți-ai pute spune, de oare ce erau vorbe de ale lotrilor, precum mi se părea; însă numele lui Cristian Waldo s'a numit de repețite ori, apoi au vorbit și de avocat dîcînd;

— „Advocatul nu ne împedecă; un avocat fuge!

— Asta o să vedem! esclamă dl Goefle. Și apoi?

— „Apoi au vorbit de un măgar, de o cupă de aur, de o gâlceavă, lucrul deveni din ce în ce mai neprețut. Apoi după ce se esplicaseră, plecară dîcîndu-și:

— Locul de rendez-vous e la oarele opt pe lac.
— „Dar dacă n'a trecut? dîse celălalt.
— „Ei apoi mergem la Stollborg; o să primim ordinii.

„Îndată ce plecară acești doi mișei, locotenentul ne a făcut să eșim din ascunzișul nostru dîcîndu-ne încet:

— „Nici o vorbă aici!

— „Și ne conduse cu precauție în galeria cea mare a vînătoarelor și ne dîse:

— „Permiteți-mi a vă părăsi să caut pe maiorul.

Locotenentul înțelese jargonul bandiților: era vorba de a ataca pe Cristian Waldo, acuzându-l a fi furat a ceva, a-l duce în turn, a-l ucide chiar, de s'ar apăra, și apoi ei mai dîseră:

— „Așa, va fi mai bine!

„Locotenentul era indignat. El ne dîse părăsindu-ne.

— „Asta are poate o însemnătate mai mare decât credem... Aici este politica în joc. Cristian Waldo trebuie să aibă un secret de stat.

— A! îți jur că nu este așa! răspunde Cristian surîdînd de simplitatea locotenentului.

— Eu nu te întreb, domnule Cristian, răspunde sincera și buna Martină: destul că locotenentul și maiorul, împreună cu caporalul Duff au jurat să-și facă datorința și să se ocrotească de i-ar și displăcea aceasta baronului... Redut că au

să lucreze cu multă precauție, și recomandându-ne a păstra secretul cât se poate de bine, ei au plecat, pe jos, bine armați, fără șgomot, și unul după altul dîndu-și rendez-vous aici, ca să se ascundă și să pună mîna pe ucigași și pe secretul lor.

— „Continuați jocul — ne dîseră ei: îngrijiți-vă să nu se observe absența noastră.

„În adevăr, noi am făcut ca și când i-am căuta, Margareta și eu, până la — momentul când ne am despărțit să facem toaleta de sară; dară, în loc să ne facem frumoase noi ne uitam din fereasta odăiei mele și cercam, să vedem prin negură, ce se petrece pe lac. Vai! era imposibil; nu deosebei nici chiar locul, unde era Stollborg. Apoi ne puserăm să așim ceva: prin negură deasă se aude uneori cel mai mic șgomot; însă, în castel și în împrejurimea sa era un vuet de fanfare și de focuri artificioase, ca și când ar fi voit cineva într'adins să ne împedecă a așim șgomotul unei gâlceve sau unei bătălii. Și vremea trecea... până ce de odată fu Margareta cuprinsă de o frică...

— Și Dta, dragă Martină, dîse Margareta confușă.

— Chiar Dta, scumpă amică, mi-ai împărtășit frica aceea, replică incredințata locotenentului cu sinceritate. În sfîrșit noi am plecat ca două nebune la Peterson, convinse că o să găsim pe maiorul și pe amicii săi, cari ne vor liniși, și să-i aducem prin

„Bud. Cor.“ la întrebarea făcută în București primesce răspunsul, că ultima călătorie a ministrului de estere din România, dl Dumitru Stourduza, care deja în 1 Noemvrie s'a și reîntors la București în societatea domnului ambasador Carp, a avut de scop numai regularea unor afaceri private ale unei rudeni de ale ministrului, care acum petrece în Baden-Baden, și că ministrul nici la trecere prin Viena, nici la reîntoarcere n'a petrecut timp îndelungat în Viena și n'a avut nici o întrevorbire de caracter politic.“

Comitetul delegațiilor ungare pentru afacerile estere și-a isprăvit lucrurile sale. Din raportul ei mai de însemnătate se pare a fi cele cu privire la academia orientală. Raportul constată cu plăcere, că la academia orientală s'a înființat catedră pentru limba maghiară și dreptul penal maghiar.

Fondul de dispoziție s'a urcat de la 60,000 la sumă de 500,000 și aceasta din simțita necesitate a informațiilor politice despre starea lucrurilor din Orient. Ca credite suplatorii s'au votat suma de 77,203 fl. Din această sumă pentru susținerea elevilor în academia orientală vine suma de 2100 fl. pentru reprezentarea monarhiei la încoronarea în Moscua 59,403 fl. arangierea otelului de ambasadă în Constantinopol 8000 fl. și pentru personalul ambasadei în Egipt 7,700 fl.

Lovitura de stat din Serbia preocupă întreaga presă europeană. Revoluția a erupt în unele districte, și diarele noastre atribue această agitatorilor ruși emigrați din Bulgaria.

Regatul Spaniei a denumit ambasador la Franța, și prin aceasta s'a complanat diferențele escatate din demonstrațiile contra regelui Alfonso.

Cuvântarea

domnului director al despărțământului III. al „Asociației transilvane pentru literatura și cultura poporului român“ cu care a deschis adunarea generală în 23 Octomvrie, a. c. în Poplaca:

Onorată adunare generală a despărțământului! Asociațiunea Transilvană pentru literatura și cultura poporului român este astăzi o instituție prea cunoscută în sinul poporului român, decât ca să se arete trebuința a-i face mai pe larg istoricul ei. Ea este cunoscută pentru aceea, căci ea încă astăzi după o activitate de 22 ani varsă bunătațile ei asupra filor poporului român. Mulți tineri români, cari au fost ajutați cu stipendii la studiile lor, și alți, cari se ajută de presinte, ar pute să vă spună cu mai mare putere de cuvânt, ce este asociațiunea Transilvaniei. Tot așa ar pute să vă spună, ce este Asociațiunea Transilvaniei și mulțimea de învățacei și sodali de meserie români din Transilvania, cari au fost ajutați din partea numitei Asociațiuni.

Dar ea se numește: Asociațiunea Transilvaniei pentru literatura și cultura poporului român, care va să dică, că ea lucră pentru cultura și luminarea poporului, face cărți și ajută pe alții, cari fac cărți bune românesce și se interesează în multe chipuri pentru învățătura poporului român.

Aceste îngrijiri pentru poporul român le-au făcut frunțașii neamului nostru după exemplul altor popoare și națiuni, cari au societățile lor de multe feluri. La facerea de întruniri au condus pe toate națiunile acea împregiurare prea cunoscută, că, dacă lucrează unul câte unul de capul său, nu mult spo-

resce, din contră, dacă puteri și mai slabe se întrunesc, arată rezultate frumoase și îmbucurătoare. Acest adevăr s'a arătat și cu Asociațiunea Transilvaniei.

Poporul român din Transilvania, făcându-și asociațiunea sa în anul 1861, așa dară înainte cu 22 ani, a început cu câte puțin și pe încetul și astăzi desvoaltă o activitate frumoasă, spre binele poporului român și are și un fond de aproape una sută mii floreni, care înlesnește realizarea scopurilor sale.

Asociațiunea Transilvaniei prin despărțământele sale și comitetele despărțământelor își desvoaltă activitatea sa, mai ales ajungând în atingere cu poporul. În adunările despărțământelor, precum ne aflăm și noi astăzi adunați, ca despărțământ al Sibiului, se dă ocaziune fiecărui a ajuta după putință scopurile Asociațiunii, se dă ocaziune a cunoaște pedecile, cari stau în contra înaintării poporului român din deosebitele ținuturi, se dă ocaziune a da mână de ajutoriu acolo, unde este de lipsă mai mare, ca nici unui din frații noștri să nu piară și să nu rămână în umbra nesciunței.

Despărțământul nostru al Sibiului, care se numește și al 3-lea, a ținut adunările sale în vre-o 12 comune și adunarea din urmă ținută în anul trecut în comuna Porcești, a aflat de bine, ca în acest an să și țină adunarea sa generală anuală în comuna D-Voastră Poplaca.

Comitetul despărțământului cu bucurie a primit această hotărîre și, după ce a făcut pregătirile de lipsă, iată-ne cu ajutoriu lui Dumnezeu în mijlocul D-Voastră.

Fii dară salutați, frați iubiți ai noștri, cu frățiască salutare! Vă rugăm să ne priviți ca pre necese apostoli mai mici în misiunea arătată, și să ne primiți ca pre necese amici ai culturii poporului român. Dîcînd un bine V'am aflat, declar adunarea generală a despărțământului de deschisă.

Sibiu, 3 Noemvrie 1883.

Varietăți.

* (Rectificare respective întregire.) La raportul din Nr. trecut al foaiei noastre despre constituirea noului comitet al despărțământului al III. Sibiu avem a mai adauge, că în comitet s'a ales și domnul Dr. Ioan Crișian, profesor seminarial în Sibiu.

* (Mulțămîță publică) Se aduce prin aceasta doamnei văduve Dobra Petru-Hodrea din Reșinari, care a binevoit a dona doi stângini de lemne pe seama scoalei de fete a Reuniunii femeilor române din Sibiu.

Sibiu 7 Noemvrie st. n. 1883.

Maria Cosma m. p.,
presidenta Reuniunii.

* (Mulțămîță publică.) Subscrierim în de sântă detorință a exprima prin aceasta, cea mai profundă mulțămîță grațioaselor și marimoaselor persoane, cari au binevoit a contribui la înființarea fond școlar greco-oriental din comuna Comana inferioară și anume:

Din Comana inferioară, Dni: Georgiu Halmagyi not. cerc. 10 fl., Georgiu Popp docente gr. or. 10 fl., Georgiu Stoica vig. silv. 10 fl., Ioane Langa docente gr. cat. 1 fl. Samuel David 10 fl., Georgiu Mat. Popp 2 fl., Dionisiu Popp 10 fl., Aron Lauce 10 fl., Moritz Hirschfeld 2 fl., Ioane Popița paroch gr. or. 10 fl.,

Din Cuculata Dni Nicolau Chiorniță 10 fl., Boer György de Nagy Berivoi 10 fl., Georgiu Cantor docente gr. or. 1 fl.,

Din Comana superioară Dni Georgiu Lascu 1 fl. Alesandru Francu 1 fl., Bruno Zerboni nobil din Germania 1 fl., Silvestru Greavu par. gr. or. 1 fl., Georgiu Comșa docente gr. or. 1 fl.,

Din Crihalma Dni Georgiu Bucur paroch gr. or. 1 fl., Sofron Papiu 10 cr., Georgiu Ghindea 50 cr., Zaharie Boldea 50 cr., Samuel Deutsch 50 cr., Vasile Coman 20 cr.

Din Ticușul român Ioan Ludich 40 cr., Georg, Ludich 20 cr., Simion Chișaliță 20 cr., Simion Broș 20 cr., Georgiu Cărlan not. cerc. 1 fl.,

Din Veneția inferioară Dni Georgiu Comaniciu paroch gr. or. 1 fl., Georgiu Comaniciu not. cerc. 2 fl., Nicolau Boeriu 1 fl., Ioan Stoica docente gr. or. 1 fl., Moritz Apfelbaum 2 fl.,

Din Părău, Dni Georgiu Cerbu paroch gr. or. 1 fl., Iacob Oana docente gr. or. 1 fl., Iacob Morariu not. cerc. 1 fl., Iacob Onescu 1 fl., Zosim Oana cler. abs. 1 fl.,

Din Serpeni, Dni Gregoriu Maier jud. reg. 1 fl., Vasiliu Dan not. jud. 1 fl., Alesandru Belea vpret. 1 fl., Ioane Silagy cancel. pret 70 cr., Georgiu Macaveiu ampioiat jud. 50 cr., N. Schnell 2 fl., Deutsch Bernat 1 fl., Peter Bonfert 60 cr.,

Din Vad Dl. Deutsch Iacob 2 fl.,

Din Șinca veche, Iosif Stoica 3 fl.,

Dl Iacob Urdea paroch gr. or. 2 fl., Georgiu Modorcea învățat. direg. 2 fl., P. Prot. Petru Popescu, 3 fl., Benedek Gyula avocat 1 fl.,

Comana inferioară 16 Octomvrie 1883

Ioan Popița
paroch gr. or.

* (Socoată și mulțămîță publică) La acoperirea speșelor recerute pentru înmormântarea decedatului confrate al nostru Toma Stănilă, jurist de anul I, la academia reg. de drepturi de aicia, carele în urma nefericitei întâmplări cunoscute, a reposit în 6/18 August a. c., au contribuit cu ajutoare binefăcătoare, următorii generoși domni:

Escelenția Sa, Preas. părinte arhiepiscop și metropolit Miron Romanul 10 fl. — Pl. tit. domni: Paul Dunca, consiliar gubernial în pensiuie 3 fl., Gregoriu Mateiu, neguțatoriu 3 fl., Elia Măcelariu, cons. gub. pens. 2 fl., Parteniu Cosma, avocat 2 fl., Constantin Stezar, căpitan c. r. pens. 2 fl., Dr Ioan Nemeș, avocat 2 fl., Dr Nicolau Maier, protopresbiter 2 fl., Ioan de Preda avocat 2 fl., Iacob Bologa, cons. aulic pens. 1 fl., Zaharia Boiu, ases. cons. 1 fl., Iosif St. Siuluțiu, jude de trib. reg. 1 fl., Petru Roșca, jude de trib. reg. 1 fl., Visarion Roman, dir. la instit. Albina 1 fl., Anania Trombițaș, ases. cons. 1 fl., B. Pop de Harșan, avocat 1 fl., Simeon Popescu, protopresbiter 1 fl., Petru P. 1 fl., Romul Furdui, teolog abs. 50 cr., Victor Tordoșan 50 cr. — Sumă 38 fl. — cr.

Din carea s'au facut următoarele Erogațiuni:

1. Pentru înmormântare, conform cuitanței: clopote 3 fl., stola preotului 5 fl., cantorului 1 fl. 50 cr., facerea groapei 2 fl., prapori 50 cr., de tot 12 fl. — cr.

2. Tipografului dl Adolf Melțer pentru anuciuri (Partezettel) 3 fl. 50 cr.

Croitorului Em. Noszko, conta 10 „ 70 „

Spese postale pentru anuciuri — „ 44 „

de tot . . . . . 26 „ 64 „

Remanența de . . . . . 11 „ 36 „

s'a immanuat dlui Bicskei Antal, la care locuise defunctul ca ajutoriu pentru acoperirea celorlalte speșe de înmormântare mai mari, suportate de dînsul.

Ceea ce subscrișii din însărcinarea și în numele comitetului arangiatoriu ad-hoc, aducînd la cunoștința publică,

* Răgăm cu toată stima și pre celelalte onorabile redacțiuni ale diarelor noastre: să binevoască a da loc și în coloanele lor acestei societăți și mulțămite publice.
Colecțanții.

Peterson, care nu se rătăcesce nici când, pe drumul spre castelul vechiu, de l'ar fi pierdut. Noi am venit dar pe jos și n'am ocolit prea mult, venind din partea gardului în loc să fi mers de a dreptul prin curte. Peterson ne-a dis:

— E tot una, pe aci mergem bine.

— Și, în adevăr, eată-ne aici, deși nu prea șcim, pe unde am venit; dar noi n'am întelnit pe nimenea, și liniscite despre soarta Dvoastră, avem, cred, să ne îngrijim serios de maiorul... și de ceialalți oficeri.

— A! Margareto! dîse Cristian încet cătră tinera contasă, până ce dl Goefle, Martina și Peterson se sfătuiră, ce au de a face, și Dta ai venit..!

— Cum, response ea, să las să uciță pe un om ca dl Goefle, fără a mă încerca a-i veni într'ajutor?

— Nu, de bună seamă, replică Cristian, a cărui recunoștință era prea sinceră și prea viuă ca să-i lipsească delicateța. Dta ai făcut foarte bine; dar curagiul Dtale nu este mai puțin mare. Ai putut să întelnesci bandiții! foarte puține femei sînt conduse de devotament, umanitate... până a veni însuși...

Martina a venit cu mine, response Margareta cu vivacitate.

— Martina e logodnica locotenentului, replică Cristian. Ea nu s'ar fi hotărît a veni pentru... dl Goefle?

— Pardon, dle Cristian, ea ar fi venit pentru... pentru ori și cine, când este vorba de viața apropiată a sînu. Dar veți, nu vin domni aceia, căci eu nu cred, că a trecut pericolul.

— Da, da, dîse Cristian adunîndu-și ideile, pericolul n'a trecut încă. Eu tocmai gîndesc acum că dta ești aici. O Dumneșeule! pentru ce ai venit?

Și tinerul bărbat, cuprins de simțăminte contrare, era foarte fericit, că dînsa a venit și totodată foarte supărat a o vedea spusă unei scene supărăcioase. Afară de aceea, nu era prezența acestor două fete tinere făcînd să se agraveze situațiunea și în altă privință? Nu putea ea servi chiar de pretecest pentru o invasiune declarată? Contesa Elveda, păzitoare rea a nepoatei sale cum era, ar pute observa, sau poate a și observat deja absența sa, poate trimite după dînsa.

— Lucrul de căpetenie, își dîse Cristian, este să nu o vadă nimenea.

El gîndea să o ducă împreună cu consoața sa în gaard-ul lui Stenson, unde nimenea nu ar fi căutat-o; însă locuința lui Stenson servea poate în momentul acesta drept post de observațiune inamicului... În mijlocul perplexităților aceste, Cristian care nu respondea decât cu distracție la întrebările iritate ale dlui Goefle, luase o hotărîre ce nu o împărțăși nimîru. El voia să easă din apartamente

și să meargă, sau în curțile castelului vechiu, sau pe lac, să caute pericolul, a cărui țintă în sfîrșit numai el singur era. În efectuarea acestui plan el își luă o luminare, ca să se facă după putință vădit în negură, și eși fără a dîce ceva, sperînd, că dl Goefle nu va fi îndată atent la absența sa; însă înainte de ce trecu pragul ușei principale din odaia ursoaicei, Margareta se ridică exclamînd:

— Unde mergi?

— Unde mergi, Cristian? exclamă și dl Goefle repezîndu-se spre el. Nu ieși singur.

— Eu nu ies, response Cristian furișîndu-se repede afară; vreau să văd, dacă este închisă ușa cealaltă, ce dă în curte.

— Ce face? dîse Margareta cătră dl Goefle; nu te temi că...

— Nu, nu, response avocatul, el mi-a promis că va fi cu mine.

— Dară eu îl aud, cum desface zăvoarele de la ușe; el o deschide.

O deschide? A! vin amicii noștri!

— Ba nu, el se duce!

Și Margareta făcu mișcarea involuntară să urmeze pe Cristian. Dl Goefle o oprî și făcînd semn lui Peterson a nu părăsi femeile, el voia să se repezească pe urma lui Cristian. Acesta încuiase deja ușa din afară, ca să oprească a eși, și fugea cătră poarta esteroară a curții, chemînd pe Larrison cu

prin aceasta tot deodată își implinesc datorința a exprime tuturor pl. tit. domni contributori mai susnumiți cea mai profundă mulțumită din partea tinerimei studioase dela academia de aici.

Sibiu, 1 Noevre nou, 1883.

Cu adâncă stimă

Emil Petrovițiu,
jurist de anul IV.

Nicolau Vecerdea
jurist de anul I.

Ca colectanți.

* (Invitare.) La adunarea generală a Reuniunii femeilor române din Mediaș și giur, care se va ține în 18 Noevre st. nou 2 oare p. m. în scoala gr. cat. din Mediaș, prin aceasta sunt invitați numai toți membrii, ei și alți binevoitori ai Reuniunii. Mediaș 1 Noevre 1883 st. n.

Maria Roman,
președintă.

* (Eminescu.) Distinsul nostru poet Eminescu, despre care am amintit de mai multe ori în coloanele acestui jurnal, a plecat la Viena însoțit de amicul său d. Chibici Biurean, pentru ași căuta sănătatea. Dea Dl, ca să putem anunța cât mai curând, că s'a întors ear sănătos în sinul acelora, cari'l iubesc.

* (Postal) Comunicația cu posta între Makfalva, Erdő Szent György, Nagy-Kend și Maros-Vásárhely cu 10 Novembre a. c. începând se face de 4 ori pe săptămână: Duminecă, Marți, Joi și Sâmbătă.

Pleacă din Makfalva dim. 9 oare.

Pleacă din Erdő. Sz. György la 11 oare 45 m.

Ajunge la Nagy-Kend la 1 oară 45 m. d. a.

Pleacă din Nagy-Kend d. a. 2 oare.

Ajunge la Erdő Szt. György la 4 oare. 15 m.

Ajunge la Makfalva seara la 5 oare 45 m.

Nagy-Kend-Maros-Vásárhely.

Pleacă din Nagy-Kend d. a. 2 oare.

Ajunge la Maros Vásárhely 5 oare 5 m.

Pleacă din Maros-Vásárhely dim. 8 oare 30 m.

Ajunge la Nagy-Kend la 11 oare 35 m.

* (Guvernul și preoțimea în România.) „Rom. Liberă“ află, că guvernul luând în considerare cererile preoților de mir se ocupă serios pentru îmbunătățirea sortii lor. Astfel s'a propus și s'a admis, că cărcimele de prin sate să se facă monopol și venitul lor să se întrebuințeze spre susținerea scoalei și a bisericii. Comisiunea bugetară a trecut în bugetul instrucțiunii o sumă suficientă pentru plata profesorilor facultății de teologie. Se așteaptă că corpurile legiuitoare să ia în desbatere proiectul pentru reformarea sinodului și pentru îmbunătățirea stării materiale a preotului. — Nu poate decât să ne pară bine pentru acest nou pas a fraților de dincolo de Carpați urându-le cel mai strălucit succes pe acest teren.

* (Întărirea Bucureștilor.) Planurile întăririlor sunt gata și s'a scris nu de mult concursul pentru liferarea cărămidelor recerute la aceste construi de apărare a capitalei. În zilele aceste au sosit, cum ne anunță jurnalele din capitală, cele 24 tunuri mari de asediu comandate dela fabrica Newcastle (Anglia) la Bucuresci.

* (O invențiune ingenioasă) Renumitul filosof Arthur Schoppenhauer povestea în momente de

*) Și P. T. „Observatoriul“ și „Gazeta Transilvaniei“ sânt rugați a primi în coloanele sale această invitație.

Maria Roman,
președintă.

glas tare și ținându-se gata a se apăra, când ar isbuti a atrage spre sine atențiunea ucigașilor, precând un glonț îndreptat spre el făcu să-i sară lumina din mână și îl inveli earăși în întunerecul albiu, ce nu lăsa să străbată lumina lunei.

La sgomotul focului de pistol, îi scăpă dlui Goeffe, înspăimântat pentru tinerul său amic, un blastem teribil; Martina țipă, Margareta cădu într'un fotel, Peterson fugi la dl Goeffe. Opintirile lor împreunate ar fi reușit poate a deschide ușa; însă ei nu se înțeleseră. Peterson, deplin devotat tinerii sale stăpâne, credea că are să oprească să între făcătoarii de rele, și nici ideeă n'avea că dl Goeffe voia dincontra să iasă și să fugă în ajutorul lui Cristian.

În decursul acestei neînțelegeri avocatul se dase la toți dracii și Cristian încântat de a ave în sfârșit libertatea acțiunii se repeși asupra celui dintâiu ce-l aflase înaintea sa; însă acesta fără îndoială înșelat de negură nu-l credea așa aproape și o luă la fugă; Cristian îl urmări înjurându-l până ce veni repede un alt bandit, fără a dice ceva. Cristian audea în dosul său sgomotul sec al pașilor ucigașilor pe zăpada întărită, lui i se părea că mai aude, prin sângele ce mânia făcu să-i zizie în urechi, alți pași, alte glasuri, venind spre el din dreapta și din stânga. El înțelese de odată că era incunjurat, și, păstrânduși destulă prezență de spirit, ca să scie ce are de făcut, el insistă a urmări pe primul atacător,

dispozițiune o anecdotă nimerită, întâmplată între moșul său, Andreiu Schoppenhauer și Petru cel Mare, țarul Rusiei. Andreiu Schoppenhauer trăia ca supraveghetor peste un domeniu al statului, Stuthof lângă Danzig. Într'o zi din Ianuarie 1716 fu vizitat pe neașteptate de Petru cel mare, care împreună cu soția sa, Catharina, pornise în a doua călătorie în Vestul Europei. Andreiu Schoppenhauer conduse înalta păreche prin toate încăperile edificiului său, ca să-și aleagă după plac o odaie. Petru M. se decise a petrece peste noapte într'o odaie construită după sistemul olandez. Din nenorocire însă nu era nici cuptor, ba nici chiar cămin și frigul era destul de întezitor. Supraveghetorul se gândia la un plan cum ar pute produce căldură.

El vârsă o cantitate mărișoară de vinars pe podini și îi dete foc. Țarul țipă vedându-se în fața unei astfel de priveliște, se uită cu plăcere adevărat copilărească asupra focului întins, ce trăsia și pocnia înaintea picioarelor sale. După ce se stinse, Andreiu puse în grabă nesce scânduri și Țarul cu soția sa se odichni în odaia încălțată respirând un aer plin de alcool. După un somn dulce și greu se sculă înalta păreche, fără ca să simțā nici cea mai mică durere de cap; mulțami lui Andreiu Schoppenhauer cât mai amicabil pentru ospitalitatea arătată și porni mai departe. Casul acesta ne înfățișează momentana rezoluțiune a supraveghetoriului și adevărații nervi rusesci alui Petru și Catharinei.

Se vede, că aceste persoane însemnate nu puneau atâta preț pe comoditate cum pune lumea în ziua de azi!

* (Șine electrice.) Earăși american. Ziarul „Morning News“ din Belfast anunță, că proprietarii tramvayului din Portrush vor fi în curând în stare să desfășureze firul telegrafic, care se află d'alungul căii lor, de vreme ce speră a face ca șinele electrice să deplinească un îndoit scop. Se fac încercări, cari pân'acii au fost încoronate de cel mai mare succes, prin care se va dovedi, că șinele pot fi întrebuințate și ca conduct telefonice. „Quo usque tandem?!”

* (Sciri din steaua Marte.) Departe au ajuns științele omenesci. Da, așa departe încât la unii li se par aserțiunile ei poate chiar pozitive, de multe ori de imposibile. Schintea electrică ne face să vorbim în depărtare de sute de miluri, ea ne face noaptea în zi; aburii ne duc cu repeznea sborului, ear' lintea cristalină ne desfășură toate secretele universului și ale depărtării a milioane de kilometrii, așa încât astronomii în ziua de azi au observat, că de pe fața lui Marte a dispărut o insulă trumoasă, ce produce o mare mișcare printre astronomi. Nu va trece mult și azi mâne o să ni se spună și numărul morților sau răniților nenorociți din Marte, când cu această calamitate a peirei insulei!

* (Armata română), după anuarul din 1883 are o putere de 135,000 oameni împărțită astfel: 86,500 infanterie; 7,800 artilerie cu 294 tunuri și 5,390 cai; 10,980 cavalerie cu 8,540 cai; 14,000 trupe de deposite, muniții, escadroane de tren, companii sanitare etc. cu 6,400 cai; 2,500 geniu; 13,000 afară din rânduri.

* (Piramidele egiptene întrecute.) S'au descoperit minunate mărturii ale unei epoci de cultură din trecut în America centrală, ce vor fi de mare importanță pentru istoria întunecoasă a popoarelor primitive din America. În Sonora (Me-

credând că n'are să se întoarcă până ce nu s'ar fi eliberat de el, de oare ce acesta îl putea ataca din dos până ce s'ar fi legat de ceilalți. Pe lângă aceasta el în adins voia să îndepărteze lupta dela Stollborg.

Cristian cobori așa micul colnic al curții anterioare, a cărei poartă o găsi deschisă, și, ce e adevărat, coborișul peziș simțit de picioarele sale era unicul semn sigur, ce-l avea de direcțiunea luată. Însă în moment, când simțea gheața întinsă a saului, veneau alte detonațiuni de din dosul său, gloanțe șuerau pe lângă urechile sale, și el vedu cădând la doi pași înaintea sa omul ce-l urmărise. Fugarul fu luat de complicității săi drept Cristian, sau ei au tras într'un noroc asupra amânduror, fără a se îngriji să nimerească pe acela, care fugea.

Omul tocmai lovit de glonț era Masarelli; Cristian i-a recunoscut glasul, ce eschală un răcnit de agonie, în momentul când el trecu preste cadavrul său. El fugea încă ca să se orienteze, până ce năvălitorii veniră la Masarelli, ca să vadă pe cine a lovit. Apoi se oprî și auți numai cuvintele următoare:

— Lăsați-l aci; e bine.

De ce era vorba? Credeau ucigașii, că Masarelli este el și voiau ei să se retragă? sau a recunoscut greșala și avea să continue goana? Făcând zigzaguri repede prin neagră Căpâlnă speră a se elibera

xico, America) s'a găsit într'o pădure seculară o piramidă, a cărei basă este de 4350 urme și se ridică la o înălțime de 750 urme. Dela basă până în vârful acestui colos merge un drum larg. Zidurile din afară sânt făcute din lespeți de granit și bine lucrute. Nu departe de piramidă este un deal tot așa de înalt, ce fusese prefăcut întreg într'o locuință de stâncă. Sute de camere sânt tăiate în stâncă cu multă îngrijire. Camerele sânt înalte de opt urme, fără geamuri, ci numai cu o intrare. Păreții sânt plini de hieroglife și figuri. Pe jos zac unelte de piatră. Nu se scie încă, dela ce popor și din ce timp au rămas aceste monumente, dar se crede, că sânt opera străbunilor seminției indiane Mayos, ce se mai găsește în sudul Sonorei.

* Cea mai lungă cale ferată din lume.) În zilele acestea s'a pus ultima șină a drumului de fer al pacificului de nord. Această cale ferată, a treia, care traversă continentul american, este cea mai lungă din lumea toată; ea are o lungime de 3500 mile. Linia trece prin două tuneluri mari, acel din Beit Monntains, care are o lungime de 3600 urme (600 stânjini), și acel al munților stâncoși, care are 3860 urme (643 stângini), Punctul cel mai înalt al liniei are înălțimea de 5565 de urme asupra nivelului mării. Linia mai trece rîul Missori la orașul Bismarck (în Dacota, America de nord) pe un pod lung de 3000 urme (un kilometru), care a constat 5 milioane de franci.

* (Înnecași prin fum.) La poarta cisnădiei de aici s'a observat eri dimineață în zori de zi, că eșia fum din coperișul unei case. Vecinii s'ar iute și observă că casa arde. În câteva minute coperișul a fost dat jos, și focul stins. Întrând în casă găsiră patru persoane, tata, mama și doi copii zăcând fără simțiri. Fumul care intrase în casă ia înnecat. Familia era una din cele mai de treabă dintre sașii de aici. Corpurile au fost transportate la casa sfatului, și încercările de ale aduce la viață au fost zadarnice.

Sermanii oameni s'au culcat ca se nu se mai scoale. Somnul lor e vecinic și neconturbat de visurile înșelătoare.

Atâtea casuri de foc s'au întâmplat în Sibiu în toamna aceasta, încât ne-au pus pe toți pe gânduri. Nu scim până acuma cauza escării focului, al cărei gertfă a cădut o familie întreagă. La ori ce cas însă, multele casuri de foc, ne face se apelăm la energia poliției noastre.

Posta Redacțiunii.

Cererile pentru trimiterea gratuită a ziariului, adresate redacțiunii, s'au transpus în comisiunea administrativă a tipografiei arhidieceasane. Aceasta spre scire și orientare respectiv lor, ca se nu fie în joc persoana redactorului actual.

Loterie.

Mercuri 7 Noevre n. 1883.

Brünn: 47 52 44 4 28

Bursa de Viena și Pesta.

Din 6 Noevre n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.70	119.60
Renta de aur ung. de 4%	86.60	86.95
Renta ung. de hârtie.	85.20	113.—
Impramutul drumurilor de fer ung.	133.50	138.—
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“	—	100.80
Datorie de stat austriacă în hârtie	78.65	78.80
Acțiuni de bancă de credit ung.	833.—	278.50
Sortii de regularea Tisei	109.85	109.75
Galbin	5.71	5.71
Napoleon	9.65	9.56
London (pe polița de trei luni)	120.35	120.25

de ei unul câte unul. El se încercă a numera glasurele și pasurile. El avea un avantaj imens, de oare ce ținuse, fără a gândi, cismele de filț fără cusătură și fără talpă dela vânătoare de ați-dimineață. Încălțăminteă aceasta mlădioasă nu-i impedează mișcările, ca și când ar fi fost cu picioarele goale, și afară de aceea, nu făcea pe zăpadă mai nici un sgomot, pre când el audea tot pasul adversalilor săi încălțați cu mai puțin lucș și cu mai puțină precauție.

El ascultă încă odată. Cineva venea spre el dară nu se vedea; mersul era nesigur. El auți la dece pași, dicend repede:

— He? eu sânt!

Bandiții se întâlneșă prin negură, spre neașteptate, ordinea lor era spartă. Nimic mai ușor decât a scăpa acuma. Cristian însă nu voia să scie nimic de scăpare. El era furios; el nu voia să-l caute scelerații aceștia în Stollborg. El îi chemă cu glas tare spunându-și numele și provocându-i, mai retrăgându-se, mai fugind înainte, ca să-i irite și săi despărțască, sperând să dea de unul singur, fără a se lăsa să-l impresoare cu toții. Prezența sa de spirit era așa completă încât în curând îi putea numera; erau încă trei, Masarelli a fost al patrulea.

(Va urma).

Nr. 4258 Scol.

[592] 2-3

CONCURS.

Din fundațiunile archidieceșane au devenit vacante următoarele stipendii:

1. Don de stipendii din fundațiunea „Francisc-Josefiană“ à 100 fl. pentru ascultători la vre-o academiă (universitate) din patriă.

2. Un stipendiu din fundațiunea Ecaterina Raț à 30 fl. pentru ascultători de preparandiă (pedagogi.)

Spre conferirea acestora se scrie concurs cu termin până la 10 Novemvre st. v.

Concurenții au de a legitima cu acte oficiale:

a) Că sînt români de religiunea orientală-ortodocșă.

b) Că sînt lipsiți de mijloacele materiali spre continuarea studiilor.

c) Că frecventează studiile de categoria prescrișă cu succes bun.

d) Că sînt deplin sănătoși.

Sibiū 20 Octomvre 1883.

Din ședința consistoriului archidieceșei gr. or. române a Transilvaniei.

Nr. 359.

[593] 2-3

CONCURS.

Pentru reintregirea parohiei de clasa a III-a în comuna Jibert, protopresbiteratul Cohalmului, se scrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“

Emolumentele sînt:

a) Folosința unei porțiuni canonică stătătoare din 13 jugere 644⁰ pământ de arat, și 1 juger 1060⁰ de fân.

b) Dela 70 locuitori români câte o ferdelă de grâu sau cucuruz; apoi dela 30 familii neorustice câte 60 cr. și dela 15 neorustici câte 40 cr. de fie-care familie.

c) Venitele stolari obicinuite;

d) Cuartirul deocamdată se va închiria din partea comunei bisericesci.

Petițiunile concursuale, instruite în sensul legilor din vigoare au a se așterne subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul sus indicat.

Cohalm, 13 Octomvre, 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Cohalmului în conțelegere cu comitetul parochial.

Nicolae Mircea m. p.,
adm. prot.

Nr. 236.

[587] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III Cărpiniș în protopresbiteratul Abrudului, se deschide concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare a acestuia în „Telegraful Român“

Emolumentele împreunate cu această parochie sînt:

1. Cuartir în etagiul de sus al scoalei locale.

2. Folosirea cimiteriului, a unei livezi de lângă scoală, și a unui loc de fân din „Valea-Dăroaiei.“

3. Venitul stolar regulat, dela 160 familii, care toate la olaltă, dau un venit anual de 350 fl. care însă cu timp se mai poate urca.

Cei ce doresc a compete la această parochie, au de ași subscrerne petițiunile instruite conform statutului organic și Reg. pentru parochii la subscrisul până la terminul sus indicat.

Abrud, 11 Octomvre, 1883.

În conțelegere cu comitetul parochial din Cărpiniș.

Ioan Gall m. p.,
protopresbiter.

Nr. 439.

[590] 2-3

CONCURS.

Pre baza sentinței Prea Venerabilului Consistoriu archidieceșan ddto 9 August a. c. Nr. 2066, prin aceasta se scrie concurs pentru ocuparea postului de învățătoriu în comuna Turnișor.

Emolumentele sînt:

1. Salariu, în bani gata, cari se solvesc din lada bisericeii în rate lunare decursive 200 fl.

2. Cuartir liber în edificiul scoalei.

3. Trei stîngini de lemne, din care are a se încălzi și sala de învățământ.

Dela înmormântări și masle — dacă participă ca fungente câte 20 cr.

Dela petenți se cere să fie cântăreți și să poarte strana în dumineci și serbători.

Doritorii de a ocupa acest post au săși subștearnă suplicile lor instruite conform legilor și regulamentelor oficiului protopresbiteral gr. or. al tractului Sibiului, dela publicarea acestui concurs în restimp de 15 zile. Turnișor în 9 Octomvre 1883.

Comitetul parochial în conțelegere cu

Simeon Popescu m. p.,
protopresbiter.

CONCURS [588] 2-3

Devenind vacante trei ajutoare de câte 40 fl. v. a. pe an, destinate învățăceilor români, cari se vor aplica la meseriile: de postovar, pălărier, mașinist, argășitor, clopotar, faur, rotar și covrigar.

Subscrisul comitet publică următorul concurs:

Suplicile se se adreseze la subscrisul Comitet până la 1-a Decemvre a. c. provădute:

1. Cu estras de botez, din care se se vadă că suplicantul e român și posede etatea de 14 ani.

2. Cu atestatul de scoală, din care se se vadă, că a parcurs trei sau patru clase normale.

3. Revers dela părinții sau dela tutorii copilului, din care se se vadă că-l lasă să învețe cutare meserie.

4. O parie din contractul încheiat cu un Măestru din Brașov, din care se se vadă că suplicantul e așezat la una din meseriile de mai sus de cel puțin 15 zile.

Brașov 10 Oct. 1883.

Comitetul asociațiunii pentru spriginirea învățăceilor și sodalilor români mese-riși.

B. Bainulescu, Dr. I. Bozoceanu,
pres. secr.

Nr. 307.

[589] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la scoala confesională gr. or. din Săsciori se scrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare.

Emolumentele legate de acest post sînt:

Salariu anual 300 fl. v. a. cuartir și lemne.

Doritorii de a îmbrăca acest post au săși subștearnă petițiunile instruite cu documentele provădute în legile în vigoare oficiului protopresbiteral subsemnat până la terminul supranumit.

Sebeș în 18 Octomvre, 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. or. în conțelegere cu comitetul parochial.

Nr. 255

[564] 3-3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea următoarelor posturi învățătoresci în tractul Bistri-

ței se scrie prin aceasta concurs până la 30 Octobre a. c. st. v. și anume.

a) în Blașfalăul inferior cu salariu anual de 100 fl. v. a.

b) în Simotelnic cu salariu anual de 135 de fl. v. a.,

Cererile instruite conform legilor vigente sînt a se înainta la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la terminul susindicat.

În conțelegere cu comitetele parochiale concerninte.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Bistriței.

Borgo-Dioseni, 26 Septemvre 1883

Ioan Buzdug m. p.,
adm ppresb.

Nr. 315/1883

[583] 2-3

CONCURS.

Devenind vacante următoarele stipendii și anume:

A.

1. Un stipendiu de 100 fl. pe an, pentru elevi la vre-o scoală comercială din patrie;

2. Un stipendiu de 100 fl. pe an, pentru studenți dela o scoală reală;

3. Un stipendiu de 100 fl. pentru un student la gimnaziu;

4. Doue stipendii à 60 fl. pe an, pentru ascultători de pedagogie la un institut pedagogic din patrie;

5. Doue stipendii à 80 fl. pe an, pentru studenți dela scoala de agricultură reg. ung. din Cluj-Mănăstur;

6. Un stipendiu de 100 fl. pe an, pentru eleve dela un institut pedagogic pentru fete din patrie;

7. Un stipendiu de 300 fl. pe an, pentru studenți dela o academie de silvicultură;

8. Un stipendiu de 60 fl. pe an, din fundațiunea „Marinoviciu“ pentru studenți de gimnaziu.

Mai departe fiind vacante următoarele ajutoare:

B.

9. Un ajutor de 60 fl. pe an, pentru tineri sau tinere, ce ar voi să învețe la vre un institut sau corporațiune industrială din patrie, vre-una din meseriile: țesutul de pânzării, covoare, părți de îmbrăcăminte, pe rezboai moderne mai perfecționate, s'au cusătura de albituri, brodării s'au crotoria superioară de dame sau bărbați; sau arta orlogeriei, juvaergiei (argintăriei) sau a farmaciei.

10. Un ajutoriu de 100 fl. pe an, pentru tineri doritori de a cultiva vre-una din artele frumoase: desenul, pictura, sculptura, musica, sau fotografia, la vre un institut public sau la un măiestru din cei mai cu renume.

11. Doue ajutoare à 100 fl. pe an, pentru tineri cu preferență din munții apuse ai Transilvaniei, cari ar voi a se perfecționa în o măestrie de lemnărit mai perfecționată d. e. în facerea de buți mari de cruci și colonade, învălșe de case după sisteme moderne, sau strugărie.

12. Doue ajutoare à 20 fl. pe an, pentru tineri descendenți din vre-o familie de ale fostei comune „Tofalău“, cari ar voi a învăța vre-o meserie oare-care;

13. Patru ajutoare à 25 fl. pe an, pentru sodali ce sînt în condițiuni de a se pute face măiestrii.

14. Opt ajutoare à 12 fl. 50 cr. pe an, pentru învățăcei de meserie.

Prin aceasta se scrie concurs.

Aspiranții la vre-unul din stipendiile amintite sub A. 1-8 au săși trimită suplicile la subscrisul comitet al asociațiunii transilvane până în 1 Decemvre st. n. a. c., însoțite de următoarele documente:

a) Carte de botez, în original sau în copie legalisată;

b) Testimoniu scolastic de pe semestrul al II-lea al anului scolastic premergătoriu;

c) Atestat de frecventare dela direcțiunea institutului în care frecventează scoala de prezent. Elevele de pedagogie, cari frecventează un institut cu altă limbă de propunere decât cea română, au se probeze, că vorbesc bine limba maternă și că au noțiuni elementare din literatura ei;

d) Atestat de paupertate, sau de orfan, dacă concurentul e orfan.

Suplicantii la vre-unul din ajutoarele amintite sub B. p. 9-14 au să prezente următoarele documente:

a) Atestat de botez în original sau în copie legalisată;

b) Testimoniu scolastic de cel puțin 4 clase elementare și cei sub p. 10 și dovada că cunoaște elementele desemnului line-ear;

c) Atestat că se află deja lucrând la vre-un măiestru sau corporațiune și cu ce succes;

d) Atestat de moralitate dela autoritatea competentă locală;

e) Adevărință dela părinți sau tutori că sînt decisi a lăsa pre fiii sau pupiliilor lor la învățătură, până se vor perfecționa pe deplin;

f) Aspiranții la ajutoarele de sub p. 10 și 11 și contract cu măiestrul, la care se află în aplicare; ear aspiranții sodali p. 12 adevărință dela corporațiune, că sînt în stare să se facă imediat măiestrii.

Din ședința comitetului asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută la Sibiū în 15 Octomvre n. 1883.

Iacob Bologna
v.-președinte

Dr. D. P. Barcianu
secretar

„ALBINA“ institut de credit și de economii. Publicatiune

în sensul art. de lege XXXVI din anul 1876 §. 29.

1. Suma scrisurilor fonciare puse în circulațiune cu ziua de 31 Octobre 1883 face . . . . . fl. 667.600.—

2. Pretensiunile institutului de împrumuturi hipotecari cari servesc de acoperirea acestor scrisuri sînt de . . . . . fl. 667,682.83

3. Valoarea ipototecelor luate de basă la sus numitele împrumuturi hipotecari este de . . . . . fl. 2,950,500.—

4. În sensul §. 97 din statutele fondul special pentru asigurarea scrisurilor fonciari e de . . . . . fl. 246,086.30
acesta e indus în cont separat și este plasat în efecte publice.

Sibiū în 1 Novembre 1883.

[595] 1-1

Direcțiunea.

A eșit de sub presă și se află de vîndare:

CĂLINDARUL BUNULUI ECONOM

pe anul viseet 1884.

Întocmit de

D. Comșa și Eugen Brote.

Anul VIII.

Sibiū. Editura tipografiei Ios. Drotleff.

Cuprinsul: Călindarul iulian și gregorian cu chronologia, anotîmpurile, întunecimile, serbătore și posturile pe anul 1884. Genealogia. Conspectul tîrgurilor din Ardeal, Ungaria, România și Bucovina. Posta și corespondența telegrafică, Timbre. Sfătuitoariu juridic. PARTEA ECONOMICĂ: Tovărășiile agricole. — Cum și când ar trebui arat? — Popenii și cultura lor. — Porcul „Berkshire“. — Ernarea legumilor. — Vrășmașii animalelor stricicioase. — Clocitul ouălor. — Pomii pitici. — Murele. — Despre nutrețuri. Diverse table agricole. PARTEA BELETRISTICĂ: Chilipir. — Astronomul și Doftorul. — Numeroase poesii. Insetate.

Prețul unui exemplar 45 cr. sau 1 leu, cu porto 50 cr.

[565] 3

La 10 exemplare se dă 1 exemplariu gratuit.